

GREEN LOGISTICS

CBAM i EUDR

– praktyczny wpływ na sprawność
i efektywność łańcucha logistycznego

Rafał Zajączkowski,

Partner Associate w zespole ds. cła
Dział Doradztwa Podatkowego Deloitte

Deloitte.

25 listopada 2025 r.

Novotel **Katowice** Centrum

logistics
manager

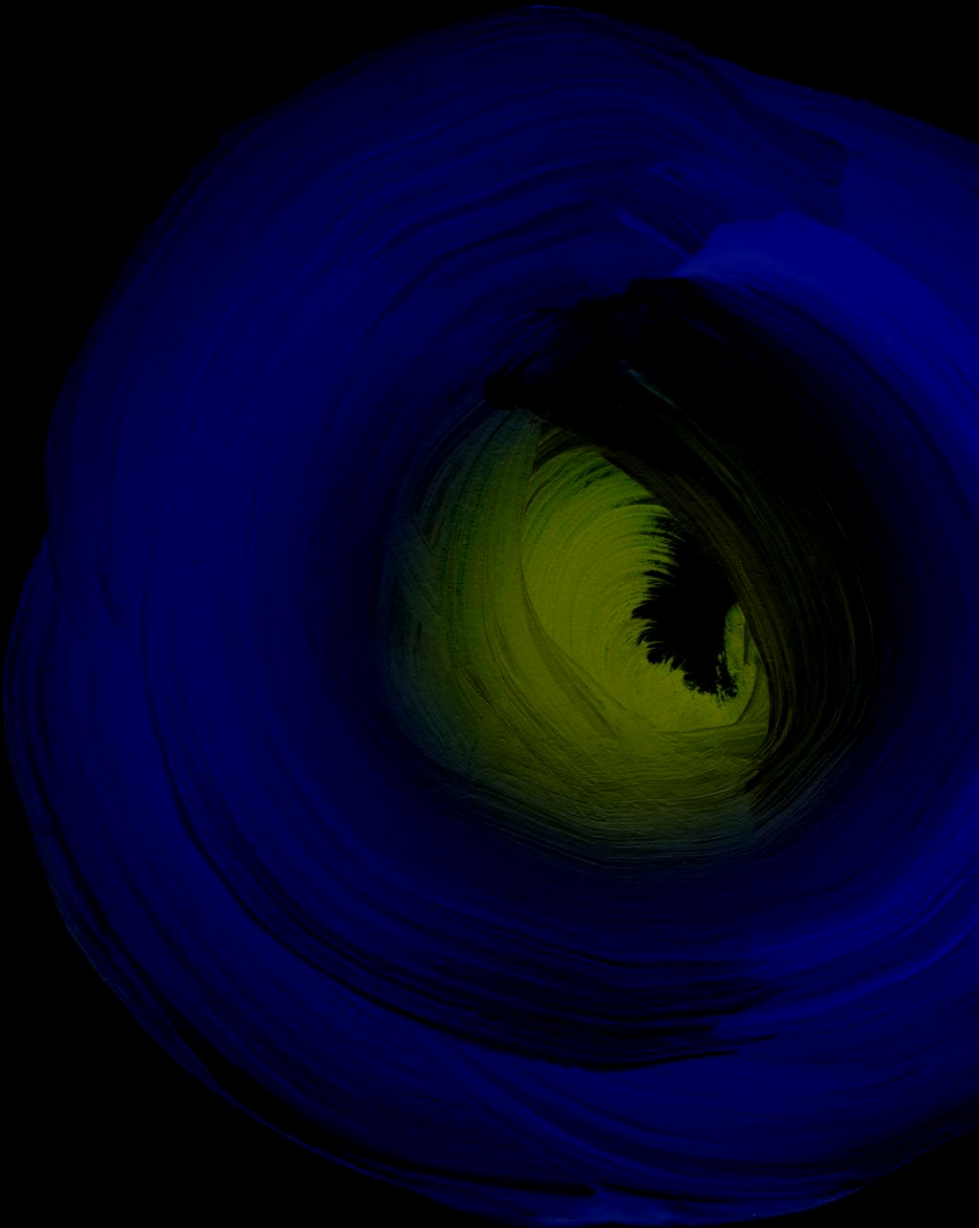
Prowadzący

Rafał Zajączkowski

Partner Associate
Global Trade Advisory Team

✉ rzajaczkowski@deloittece.com

01

02

Mechanizm CBAM

wyzwania dla importerów na przełomie
okresu przejściowego i docelowego

Mechanizm CBAM

Ogólne informacje

Mechanizm

- Mechanizm ma zastosowanie przy imporcie niektórych grup towarów pochodzących z państw trzecich do UE.
- W okresie docelowym CBAM (od 01.01.2026):
 - tylko Upoważnieni Zgłaszający będą mogli importować produkty objęte CBAM oraz nabywać certyfikaty CBAM, których cena będzie powiązana z ceną certyfikatów ETS,
 - Upoważnieni Zgłaszający będą zobowiązani m.in. do obliczania emisji „wbudowanych” w importowane towary, składania rocznych deklaracji CBAM, a także nabywania i przekazywania do umorzenia odpowiedniej liczby certyfikatów CBAM.

**Carbon border
adjustment mechanism**

Cele

- Minimalizacja ryzyka związanego z „wyciekiem emisji” poza UE, w celu skutecznej walki ze zmianami klimatu
- Zapewnienie równych warunków konkurencji dla towarów pochodzących z UE i spoza UE
- Środek do realizacji nadrzędnych celów UE na 2030 r. (redukcji emisji o 55%, inicjatywa „Fit for 55”) i 2050 r. (neutralność klimatyczna)

Koszty i wyzwania

- Koszty związane z zapewnieniem zgodności z prawem prowadzonego obrotu, kalkulacją emisji, nabywaniem certyfikatów CBAM
- Wyzwania związane m.in. z dopełnieniem formalności, poprawną kalkulacją emisji i raportowaniem

Mechanizm CBAM

Obowiązki w okresie docelowym – od 01.01.2026

Okres przejściowy

od 1 stycznia 2026 r. – **pełne wdrożenie**

Obowiązek **ustalania i weryfikacji** emisji wbudowanych w importowane towary:

Kalkulacja faktycznych emisji zgodnie z metodami wymienionymi w odpowiednich przepisach CBAM.

Weryfikacja poziomu rzeczywistych emisji wbudowanych wskazanych w Deklaracji CBAM musi być dokonana przez **akredytowanego weryfikatora danych – brak takiego obowiązku przy stosowaniu wartości domyślnych.**

Poziom emisji wbudowanych ustala się na podstawie emisji rzeczywistych **lub** wartości domyślnych – decyzja importera.

Upoważnieni Zgłaszający będą zobowiązani do przechowywania stosownej dokumentacji dotyczącej ustalonych emisji.

Mechanizm CBAM

Obowiązki w okresie docelowym – od 01.01.2026

Okres przejściowy

od 1 stycznia 2026 r. – **pełne wdrożenie**

Obowiązek **zakup**u i **umarzania** „Certyfikatów CBAM”

Tylko Upoważnieni Zgłaszający CBAM będą mieć **prawo zakupu certyfikatów**.

Cena certyfikatów jest powiązana z **ceną uprawnień EU ETS**.

W przypadku, jeżeli koszt emisji został już poniesiony w państwie produkcji, należność może zostać **odpowiednio skorygowana**.

Zakup odbywa się **w kraju siedziby importera za pośrednictwem wspólnej platformy elektronicznej**.

Umarzanie polega na przekazaniu organom ilości certyfikatów, która odpowiada **zadeklarowanym emisjom wbudowanym w importowane towary (z uwzględnieniem korekty – przydziału bezpłatnych uprawnień w ramach EU ETS)**.

Mechanizm CBAM

Obowiązki w okresie docelowym – od 01.01.2026

Okres przejściowy

od 1 stycznia 2026 r. – **pełne wdrożenie**

Obowiązek składania corocznej „Deklaracji CBAM”

Dotyczy **Upoważnionych Zgłaszających**

Deklaracja **do 30 września** każdego roku za rok poprzedni (pierwsza deklaracja do 30 września 2027 r.)

- całkowity wolumen każdego z zaimportowanych towarów (w tonach lub MWh)
- całkowita ilość wbudowanych emisji bezpośrednich (w tonach CO₂)

Deklaracja CBAM

całkowita ilość wbudowanych emisji pośrednich (w tonach CO₂)

ilości wbudowanych emisji związanych z procedurami uszlachetniania czynnego*

ilości certyfikatów CBAM do umorzenia

Mechanizm CBAM

Uproszczenia w okresie docelowym - pakiet Omnibus

Uproszczenia obejmują przede wszystkim

zwolnienie z CBAM dla importu towarów CBAM poniżej maksymalnego progu 50 ton rocznie

wprowadzenie możliwości stosowania **danych domyślnych** dla kalkulowania emisji w okresie docelowym (związanej z brakiem obowiązku weryfikacji poziomu emisji przez akredytowanego weryfikatora)

przesunięcie daty początkowej sprzedaży Certyfikatów CBAM przez właściwe organy za 2026 r. na **1 lutego 2027 roku**

zmiana niektórych zasad związanych z zakupem i bieżącym zarządzaniem certyfikatami, w tym obowiązek zapewnienia od 2027 r. liczby certyfikatów CBAM na rachunku **na koniec każdego kwartału odpowiadającej min. 50 % emisji** wbudowanych związanych z towarami przywiezionymi od początku roku kalendarzowego

przesunięcie terminu złożenia corocznej deklaracji CBAM i przekazania zakupionych certyfikatów do umorzenia z 31 maja na **30 września**

Mechanizm CBAM

Status upoważnionego zgłaszającego CBAM

Co do zasady, w okresie docelowym towary CBAM będą mogły być przywożone na obszar celny Unii wyłącznie przez upoważnionego zgłaszającego CBAM.

Importer przed przywozem towarów składa wniosek o przyznanie statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM.*

W przypadku gdy importer złożył wniosek o nadanie statusu **do dnia 31 marca 2026 r.**, taki importer **może tymczasowo kontynuować przywóz towarów do czasu wydania przez właściwy organ decyzji.**

Brak konieczności uzyskania statusu w sytuacji importu towarów CBAM poniżej 50 ton rocznie - importer składa wniosek o nadanie statusu, **dopiero gdy spodziewa się, że przekroczy próg masowy.**

Mechanizm CBAM

Kryteria przyznania statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM

Kryteria przyznania statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM

wnioskodawca nie dopuścił się poważnego naruszenia ani nie dopuszczał się powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego, przepisów podatkowych, przepisów dotyczących nadużyć na rynku, rozporządzenia CBAM ani aktów delegowanych i wykonawczych CBAM, a w szczególności nie był notowany za poważne przestępstwa związane z jego działalnością gospodarczą w ciągu pięciu lat poprzedzających rok złożenia wniosku,

wnioskodawca wykazuje zdolność finansową i operacyjną do wypełnienia zobowiązań wynikających z Rozporządzenia CBAM,

wnioskodawca ma siedzibę w państwie członkowskim złożenia wniosku,

wnioskodawca ma nadany numer EORI.

Mechanizm CBAM

Rejestracja upoważnionych zgłaszających CBAM w Polsce

Wnioski o nadanie statusu będą oceniane w ciągu 120 dni kalendarzowych od daty jego otrzymania.

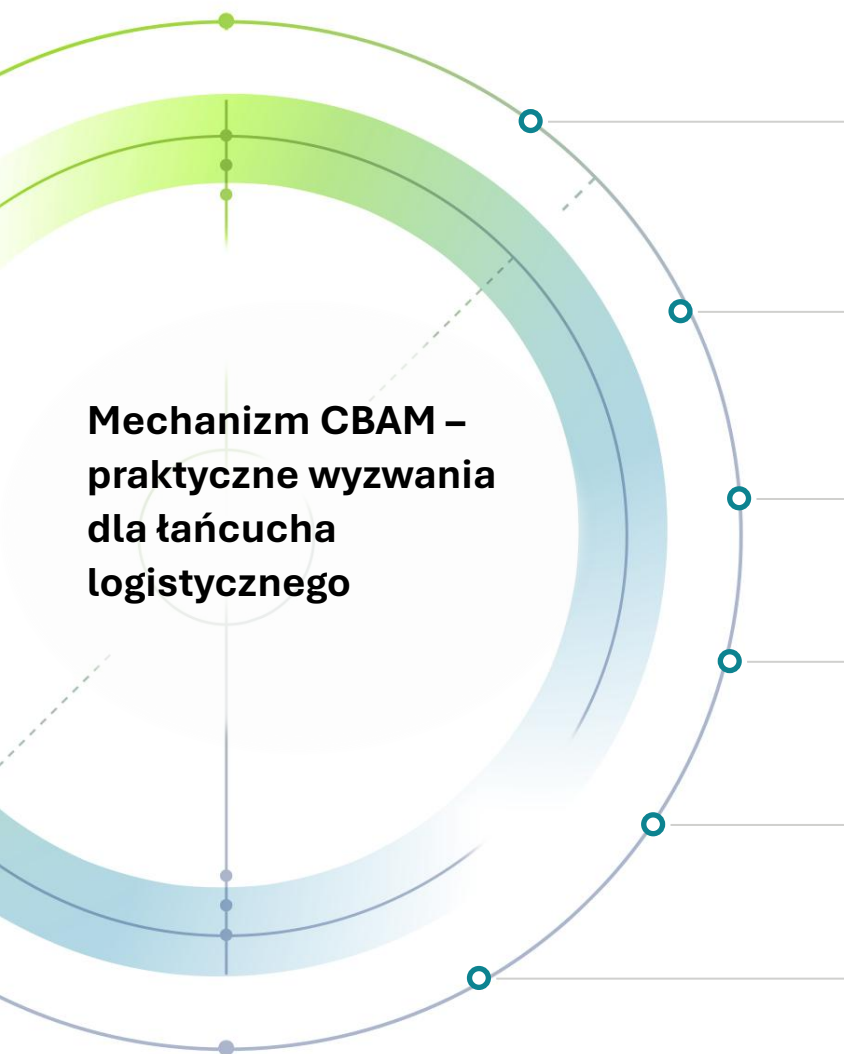
Zgodnie z projektowaną krajową ustawą, w Polsce status upoważnionego zgłaszającego ma być nadawany przez dyrektora izby administracji skarbowej wyznaczonego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Rejestracja w Polsce w dalszym ciągu nie została uruchomiona, ponieważ trwa proces legislacyjny w zakresie projekt ustawy, która ma ustalić kompetencje organów krajowych w obszarze CBAM.*

Mechanizm CBAM

Praktyczne wyzwania

klasyfikacja celna

upoważniony zgłaszający CBAM

śledzenie ilości importowanych towarów i związanych z nimi emisji

zarządzanie certyfikatami CBAM

sprawozdania

ryzyko opóźnień

01

02

EUDR

ostatni moment na przygotowanie
się do nowych wymogów

Ogólnie o EUDR

zakres

29 czerwca 2023 r. weszło w życie nowe rozporządzenie UE w sprawie produktów niepowodujących wylesiania (EUDR). Celem rozporządzenia jest uwzględnienie i ograniczenie wkładu UE w globalne wylesianie i wyeliminowanie istniejących luk prawnych w zakresie legalnego wylesiania.

KTO, CO I KIEDY?

Podmiot (Operator)

W EUDR, podmiot jest zdefiniowany jako osoba fizyczna lub prawna, która w ramach działalności handlowej wprowadza odnośne produkty do obrotu lub je wywozi.

Downstream Operator

operator obracający odnośnymi produktami wcześniej objętymi oświadczeniem DDS (nowa definicja z proponowanej zmiany przepisów).

Podmiot handlowy (Trader)

W EUDR, podmiot handlowy oznacza każdą osobę w łańcuchu dostaw inną niż podmiot, która w ramach działalności handlowej udostępnia odnośne produkty na rynku.

EUDR będzie miał szeroki zasięg, wpływając na każde przedsiębiorstwo, które importuje, udostępnia na rynku lub eksportuje odnośne towary i produkty z rynku UE. Katalog produktów objętych EUDR został określony z wykorzystaniem klasyfikacji CN.

Odnośne towary:

 Bydło	 Soja	 Drewno	 Kakao
 Kauczuk	 Palma olejowa	 Kawa	

**Komisja może zaproponować dodanie dodatkowych towarów do rozporządzenia od połowy 2025 r.*

Import, eksport i udostępnianie na rynku produktów objętych EUDR jest zabroniony, chyba że można udowodnić, że produkty te spełniają wszystkie następujące warunki:

- 01** Nie powodują wylesiania.
- 02** Zostały wyprodukowane zgodnie z właściwymi przepisami kraju produkcji.
- 03.** Przedłożono w ich sprawie oświadczenie o należytej staranności.

EUDR

proponowana zmiana przepisów

Podstawowi operatorzy nieklasyfikowani jako SMEs będą zobowiązani do wygenerowania DDS od 30 grudnia 2025 roku.

21 października 2025 roku Komisja Europejska ogłosiła projekt nowelizacji Rozporządzenia EUDR.

Kluczowe zmiany obejmują przesunięcie terminu obowiązywania Rozporządzenia EUDR na 30 grudnia 2026 roku dla małych i mikro przedsiębiorstw.

Wprowadzono uproszczenie zasad składania oświadczeń należytej staranności.

Utrzymano wymóg przesyłania DDS przy pierwszym wprowadzeniu produktu na rynek UE.

Operatorzy dalszego etapu łańcucha dostaw i handlowcy, którzy nie są klasyfikowani jako SMEs, będą zobowiązani do rejestracji w systemie TRACES.

Obowiązek operatorów dalszego etapu łańcucha dostaw do składania DDS w systemie TRACES został zniesiony, jednakże muszą oni zbierać i przekazywać DDS.

Mikro i mali podstawowi operatorzy muszą złożyć jednorazowe uproszczone oświadczenie w systemie informatycznym lub innym alternatywnym systemie.

Wspomniane terminy wynikają z przedłużenia daty wejścia w życie Rozporządzenia EUDR o 12 miesięcy. Komisja Europejska podkreśla, że przesunięcie obowiązków EUDR nie narusza celów ani treści postanowień Rozporządzenia; ma na celu zapewnienie odpowiedniego okresu przejściowego w procesie przygotowania do nowych obowiązków.

Należyta staranność

Zgodnie z EUDR, przed wprowadzeniem odnośnych produktów do obrotu lub ich wywozem podmioty zachowują należyta staranność względem wszystkich odnośnych produktów dostarczanych przez każdego konkretnego dostawcę.

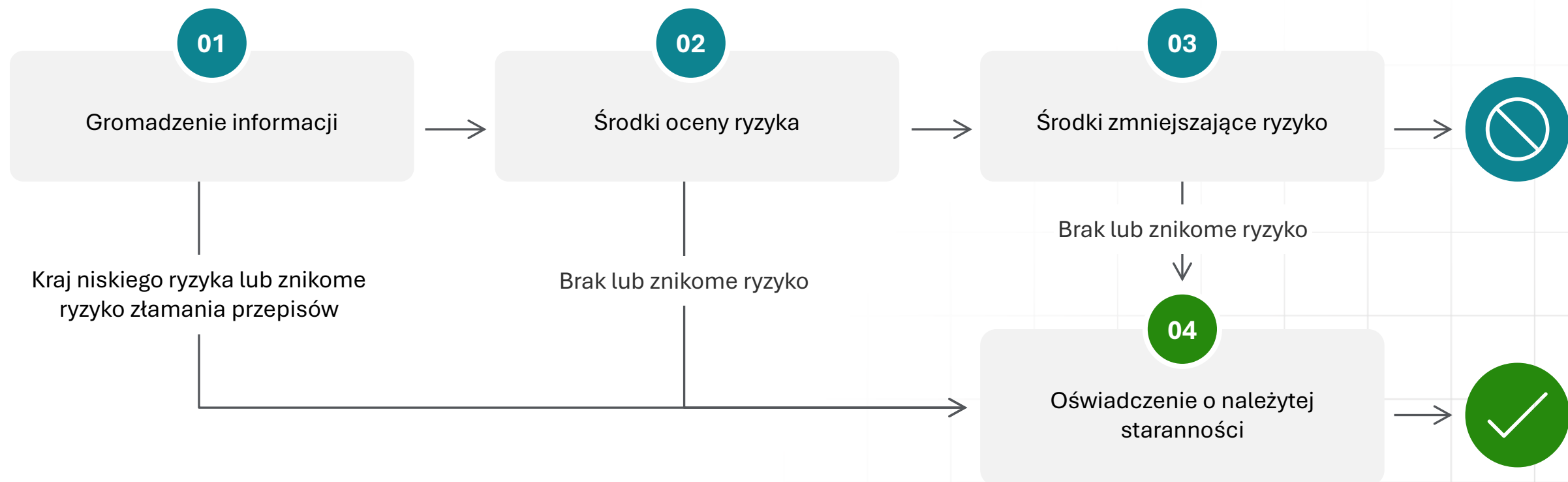
System należytej staranności

Informacje gromadzone przez podmioty nt. odnośnych produktów, udostępniane organom na żądanie

Oświadczenie o należytej staranności

Część informacji obowiązkowo przekazywana organom podczas przywozu, wywozu lub udostępniania odnośnych produktów.

System należytej staranności

Kary finansowe

- Kara finansowa w wysokości do 4 proc. (lub więcej) rocznego obrotu w całej UE
- Konfiskata dochodów uzyskanych z transakcji jednostronnymi produktami powodującymi wyłączenie

POTENCJALNE SANKCJE

Sankcje operacyjne

- Konfiskata jednostronnych produktów
- Czasowe wykluczenie z procedur udzielania zamówień oraz z dostępu do finansowania publicznego na maksymalny okres 12 miesięcy
- Tymczasowy zakaz wprowadzania do obrotu lub udostępniania jednostronnych towarów/produktów (bez maksymalnego okresu)
- Zakaz stosowania uproszczonej należytej staranności

Rozporządzenie EUDR zobowiązuje krajowe organy do przeprowadzania corocznych kontroli.

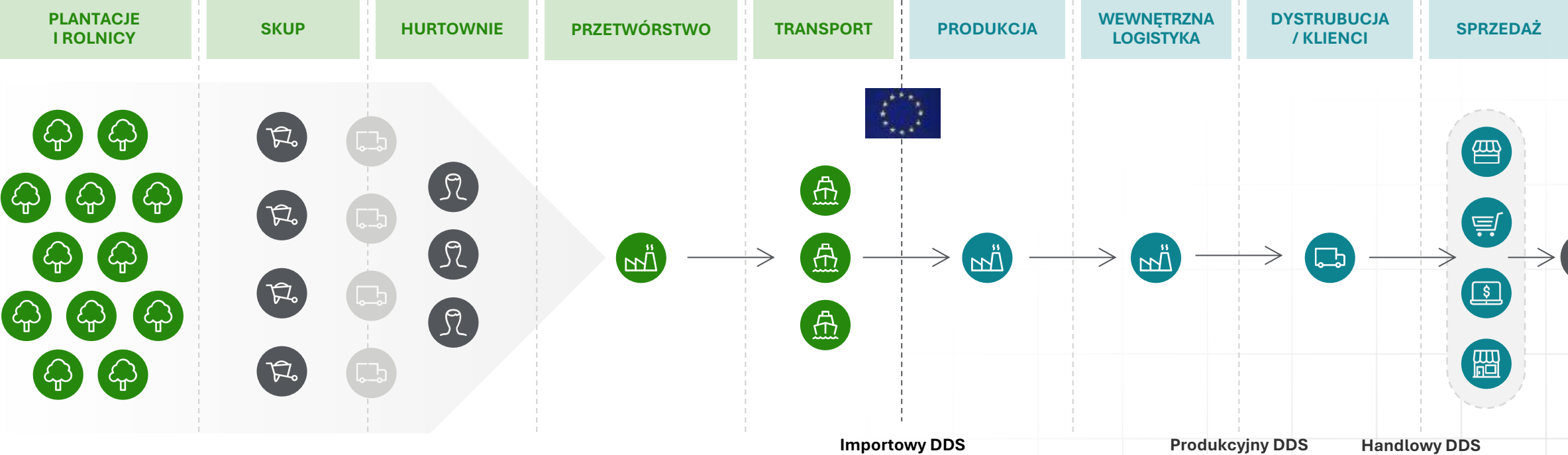
- Wymagane jest aby coroczne kontrole przez organy państw członkowskich obejmowały co najmniej 3 % podmiotów wprowadzających do obrotu lub udostępniających na rynku lub wywożących z niego odnośne produkty z krajów o standardowym ryzyku.
- W przypadku krajów o wysokim ryzyku, Rozporządzenie zwiększa udział kontroli do 9%.

Polska nie posiada prawomocnie wyznaczonych organów odpowiedzialnych za kwestie EUDR

- Aktem prawnym mającym na celu zapewnienie stosowania EUDR w Polsce będzie ustawa, nad którą obecnie trwają prace legislacyjne.
- Stosownie do przyjętych założeń ww. projekt ustawy przewiduje wyznaczenie 3 organów właściwych w rozumieniu EUDR:
 - 01** Inspekcja Weterynaryjna – ws. bydła
 - 02** Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych – ws. kakao, kawy, palmy olejowej i soi.
 - 03** Inspekcja Ochrony Środowiska – ws. drewna i kauczuku.

EUDR wymaga ponownego przeanalizowania relacji z dostawcami i ustanowienia nowych narzędzi zarządzania danymi, zarówno na wyższym, jak i na dalszych szczeblach

Główne wyzwania:
złożone łańcuchy dostaw, brak przejrzystości dostawców i potrzeba nowych narzędzi do zarządzania danymi

UPSTREAM ACTIONS

- Gromadzenie szczegółowych danych w łańcuchu dostaw aż do poziomu gospodarstwa
- Ustanowienie procesów należytej staranności w celu zapewnienia zgodności z przepisami unijnymi i lokalnymi
- Implementacja narzędzi IT w celu efektywnego zbierania danych

Główne wyzwania:
duża ilość DDS i utrzymująca się niepewność prawna

DOWNSTREAM ACTIONS

- Wewnętrzna identyfikowalność
- Kompromis pomiędzy ryzykiem a ogromną ilością danych DDS
- Dostosowanie wewnętrznych procesów i narzędzi IT

Rozporządzenie EUDR

Praktyczne wyzwania

analiza łańcucha dostaw

klasyfikacja celna

śledzenie towarów

należyta staranność

oświadczenia o należytej staranności - DDS

ryzyko opóźnień

Dziękuję za uwagę!

Rafał Zajączkowski

Partner Associate
Global Trade Advisory Team

✉ rzajaczkowski@deloittece.com

Nazwa Deloitte odnosi się do jednej lub kilku jednostek Deloitte Touche Tohmatsu Limited, („DTTL”) i jej firm członkowskich oraz ich jednostek stowarzyszonych (zwanych łącznie „organizacją Deloitte”). DTTL (zwana również „Deloitte Global”), jej firmy członkowskie i podmioty z nimi powiązane są prawnie odrębnymi, niezależnymi podmiotami, które nie mogą podejmować decyzji ani zobowiązań za inne podmioty wobec osób trzecich. DTTL, jej firmy członkowskie i podmioty z nimi powiązane ponoszą odpowiedzialność wyłącznie za własne działania i zaniechania, a nie za działania i zaniechania innych firm członkowskich. DTTL nie świadczy usług na rzecz klientów. Więcej informacji można znaleźć na stronie: www.deloitte.com/about.

Deloitte świadczy najwyższej jakości usługi rewizji finansowej, doradztwa gospodarczego i podatkowego niemal 90 procent firm z rankingu Fortune Global 500® i tysiącom spółek prywatnych. Nasi specjaliści działają w wielu branżach kształtujących dzisiejszy rynek, wypracowując wymierne, trwałe wyniki, które zwiększają zaufanie publiczne do rynków kapitałowych, inspirują klientów do podejmowania ambitnych decyzji biznesowych i wspierają rozwój gospodarczy i społeczny. Czerpiąc z ponad 175 lat doświadczenia zdobytego na rynku, Deloitte prowadzi działalność w ponad 150 krajach na całym świecie. Aby dowiedzieć się, w jaki sposób ok. 415 tysięcy naszych pracowników wywiera pozytywny wpływ na środowisko i otoczenie, w którym żyją i pracują, zachęcamy do odwiedzenia strony www.deloitte.com.

W Polsce usługi na rzecz klientów świadczą: Deloitte Advisory spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., Deloitte Poland sp. z o.o., Deloitte Assurance Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. (dawniej: „Deloitte Assurance sp. z o.o.”), Deloitte Assurance Polska sp. z o.o., Deloitte Doradztwo Podatkowe Dąbrowski i Wspólnicy sp.k., Deloitte PP sp. z o.o., Deloitte Advisory sp. z o.o., Deloitte Consulting S.A., Deloitte Legal, Gizicki i Wspólnicy sp. k., Deloitte Digital sp. z o.o., Deloitte CE Business Services sp. z o.o., Deloitte CE Business Delivery Solutions sp. z o.o., Deloitte UA sp. z o.o., Deloitte Digital BPO sp. z o.o. (wspólnie określane mianem „Deloitte Polska”), będące jednostkami powiązanymi z Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Polska jest jedną z wiodących firm doradczych w kraju, świadczącą usługi profesjonalne w obszarach: audytu, doradztwa podatkowego, konsultingu, zarządzania ryzykiem, doradztwa finansowego oraz prawnego za pośrednictwem ponad 4600 profesjonalistów z Polski i zagranicy. Więcej informacji o Deloitte Polska: www.deloitte.com/pl/onas

Powyższa publikacja zawiera jedynie informacje natury ogólnej. Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL”), globalna sieć jej firm członkowskich oraz jednostek z nimi powiązanych (zwanych łącznie „organizacją Deloitte”) nie świadczą za jej pośrednictwem profesjonalnych usług ani nie udzielają profesjonalnych porad. Przed podjęciem jakichkolwiek decyzji lub działań, które mogą mieć wpływ na finanse lub działalność firmy, należy skorzystać z porady specjalisty.

Nie składamy żadnych oświadczeń, nie udzielamy gwarancji ani nie podejmujemy zobowiązań (jawnych ani dorozumianych) dotyczących dokładności i kompletności informacji zawartych w niniejszej publikacji. DTTL, jej firmy członkowskie, podmioty z nimi powiązane, ich pracownicy oraz agenci nie ponoszą odpowiedzialności za straty lub szkody, wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wykorzystania niniejszej publikacji. DTTL i jej firmy członkowskie oraz podmioty z nimi powiązane stanowią oddzielne i niezależne podmioty prawne.

Stany faktyczne przedstawione w studiach przypadków (case studies) zaprezentowanych w trakcie szkolenia są całkowicie fikcyjne i nie nawiązują do stanu faktycznego lub sytuacji prawnej, finansowej i/lub rachunkowej konkretnego podmiotu.